Čiarový kód ako identifikátor každého kusa dreva. Foto: Ján Fillo

AKO ZAMEDZIŤ NELEGÁLNEJ ŤAŽBE?

Zhovárame sa s Ing. Jaroslavom Regecom generálnym tajomníkom služobného úradu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

V médiách sa objavujú informácie o podozreniach z nelegálneho obchodu s drevom. Verejnosť sa oprávnene pýta, kedy štát zakročí? Nedávno ministerstvo pripravilo zákon o dreve. Dokáže tvrdo zakročiť proti každému, ako sľubuje ministerka Matečná, kto by sa chcel obohacovať na nelegálne získanom dreve? Kto všetko sa na novom zákone podieľal a aká je jeho základná filozofia?

Už s nástupom do mojej funkcie som videl prioritu v tom, aby sme na Slovensku mali vytvorenú právnu normu na zamedzenie nelegálnej ťažby ako aj na zamedzenie obchodu s drevom pochádzajúcim z nelegálnej ťažby. Aj napriek našej súčasnej legislatíve v oblasti lesov a životného prostredia totiž verejnosť stále poukazuje na nedostatočnú kontrolu ťažieb a prepravy dreva. Vychádzal som samozrejme aj z toho, že už v roku 2010 vydali Európsky parlament a Rada Európskej únie nariadenie č. 995/2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva, jednoduchšie povedané „nariadenie o dreve". Jeho účelom je zabezpečiť, aby sa v Európskej únii ťažilo a obchodovalo iba s drevom, ktoré preukázateľne pochádza z legálne vykonanej ťažby. Práve zákon o uvádzaní dreva a výrobkov z dreva bude platformou, na základe ktorej budú môcť súčasné orgány štátnej správy lesného hospodárstva, ale najmä novozriadená Slovenská lesnícko-drevárska inšpekcia vykonávať v lesoch, ako aj mimo lesných pozemkov, kontroly nielen legálnosti ťažieb, ale aj uvádzania dreva na trh a kontroly obchodníkov s drevom a výrobkami z dreva. Pre čitateľov možno bude zaujímavá aj informácia o tom, že pôvodne bol do Legislatívnej rady vlády SR predložený návrh zákona o uvádzaní dreva a výrobkov z dreva na trh aj s tým, že názov obsahoval v zátvorke aj skrátený tvar „zákon o dreve", avšak od tejto časti názvu sme boli po zásadnej námietke nútení odstúpiť. Uvádzam to preto, lebo nepochybujem o tom, že práve tento skrátený názov sa bude v súvislosti s jeho pomenovaním nepochybne používať.

Čo sa týka autorov, ktorí sa na návrhu nového zákona podieľali, boli to, samozrejme, zamestnanci sekcie lesného

hospodárstva a spracovania dreva, spolu s ich kolegami zo sekcie legislatívy.

Podľa vášho vyjadrenia, drevo, jeho dovoz a výrobky z neho budú pod dozorom nového kontrolného orgánu – Slovenskej lesnícko-drevárskej inšpekcie so sídlom vo Zvolene. Aké budú právomoci a kompetencie tejto inšpekcie?

Z hľadiska kompetencií Slovenskej lesnícko-drevárskej inšpekcie táto bude vykonávať najmä štátny dozor nad hospodárskymi subjektmi, obchodníkmi a prepravcami, ukladať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, rozhodovať o priestupkoch a iných správnych deliktoch, vykonávať bezodplatne poradenskú činnosť pri uvádzaní dreva na vnútorný trh a systémov náležitej starostlivosti, spolupracovať pri poskytovaní a kontrole prostriedkov z verejných zdrojov, ako aj spolupracovať s ostatnými orgánmi verejnej správy, orgánmi policajného zboru, poskytovať súčinnosť colným orgánom a iným orgánom štátnej správy pri pochybnostiach o druhu, množstve a pôvode dreva a výrobkov z dreva.

Aké doklady bude inšpekcia vyžadovať?

Toto je veľmi špecifická otázka, na ktorú tu môžem odpovedať skutočne iba rámcovo v tom zmysle, že túto problematiku, samozrejme, upravuje samotný zákon o dreve, avšak netreba zabúdať, že v zásade túto problematiku upravuje samotné nariadenie o dreve, kde sa v článku 10 ods. 3 uvádza, že kontroly môžu zahŕňať previerku dokumentácie a záznamov, ktoré preukazujú riadne fungovanie systému náležitej starostlivosti a s ním spojených prístupov. Ak by som uviedol príklad z Českej republiky, ich zákon o dreve neuvádza napríklad žiadne konkrétne doklady, ktorými je povinný kontrolovaný subjekt sa preukázať, pričom pri kontrolách sa vyžadujú príslušné doklady preukazujúce legálny pôvod dreva priamo na základe nariadenia.

Za osobitnú zmienku však stoja prepravcovia dreva, pre ktorých povinný obsah príslušného dokladu je uvedený priamo v zákone.

Aké sankcie hrozia pri porušení zákona?

Nariadenie samotné uvádza, že prijaté sankcie musia byť „primerané a odradzujúce" a ako druhy sankcií uvádza peňažné pokuty, zadržanie, zhabanie a prepadnutie dreva a zákaz obchodovania s drevom a výrobkami z dreva. Tieto druhy sankcií sú obsahom aj návrhu zákona. Prirodzene, pamätali sme aj na možnosť orgánov štátnej správy na ukladanie príslušných opatrení na zjednanie nápravy.

Čo sa týka výšky pokút v návrhu zákona o dreve, tieto sú nastavené do výšky 10 tisíc eur u fyzickej osoby a 200 tisíc eur u právnickej osoby.

Pravdou je, že takéto naradenie malo byť v platnosti už od marca 2013. Čo bolo príčinou, že na implementáciu nariadenia sme čakali tak dlho?

Príčin bolo pochopiteľne viac. Keď som si situáciu bližšie analyzoval, dospel som k názoru, že hlavnou príčinou bolo to, že sme sa dlhú dobu spoliehali na to, že naše vnútroštátne právne predpisy pokrývajú celú oblasť nariadenia o dreve a tak vlastne nie je čo riešiť. Veď čo sa týka domácich hospodárskych subjektov, problematiku obhospodarovania lesov upravuje zákon o lesoch, výrub stromov mimo lesa rieši zákon o ochrane prírody a krajiny, dovoz dreva rieši colný zákon. V tomto smere sme však opomenuli to, že nariadenie o dreve zaviedlo ako nové povinnosti preukazovať legálnosť uvádzania dreva na trh, viesť systém náležitej starostlivosti, zaviesť kontroly obchodníkov s drevom a výrobkami z dreva, určiť pokuty a orgány štátnej správy zodpovedné za kontroly a ukladanie sankcií. A potom tu zohral svoju dôležitú úlohu všadeprítomný faktor „peniaze až na prvom mieste", ktorý sa prejavoval v potrebe získania finančných prostriedkov pre zamestnancov na výkon štátnych dozorov, poradenskej činnosti a ostatných činností, ktoré vyplývajú priamo z nariadenia o dreve. Ďalej sa faktor času negatívne prejavil pri samotnom legislatívnom procese, keď sa nám napriek našej maximálnej snahe nepodarilo proces urýchliť, aj keď musím konštatovať, že rokovania s dotknutými rezortmi prebiehali skutočne veľmi korektne.

Od Európskej únie nám hrozila pokuta vyše sto miliónov eur. Novým zákonom sa jej takto vyhneme? A na základe čoho určuje Európsky súdny dvor výšku pokuty?

Žiaľ, čo sa týka pokuty, táto nám nielen hrozila, ale aj stále hrozí. V tomto smere nám nezostáva nič iné než veriť, že Európska komisia ocení našu snahu zákon prijať čo najskôr.

Spôsob výpočtu sankcií zo strany Európskeho súdneho dvoru je pomerne zložitý, zásadne však existujú dva druhy výpočtu. Jeden sa zakladá na tom, že členský štát dostane jednorazovú pokutu, druhý spôsob je pokuta vypočítaná podľa počtu dní, za ktoré nebolo príslušné nariadenie Európskej únie implementované. Pri výpočte výšky pokuty môžu, ale aj nemusia byť zohľadnené aj ďalšie faktory, ako sú dôležitosť príslušného predpisu a jeho ustanovení a platobná schopnosť tej ktorej členskej krajiny. Vzhľadom k tomu, že nariadenie o dreve nemáme implementované príslušným zákonom prakticky už piaty rok, skutočne nám hrozí pokuta vo výške nad 100 miliónov eur.

Ako to už na Slovensku poznáme, len čo vzniká niečo nové, už prichádzajú prvé spochybnenia, či bude táto inšpekcia objektívna, keď podlieha ministerstvu...

Odpoviem protiotázkou: „A komu by mala podliehať?" Jedinou ďalšou alternatívou by bolo vytvorenie nezávislej inštitúcie, ktorú by musela odsúhlasiť vláda Slovenskej republiky s príslušným balíkom finančných prostriedkov. Netreba tiež zabúdať na to, že okrem nášho ministerstva a jeho Slovenskej lesnícko-drevárskej inšpekcie boli dané kompetencie orgánov štátnej správy pri uvádzaní dreva a výrobkov z dreva na trh tiež ministerstvu obrany, a to na pozemkoch nevyhnutných pre potreby obrany štátu a ministerstvu vnútra, konkrétne prostredníctvom pozemkových a lesných odborov okresných úradov. Za ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka môžem však všetkých občanov ubezpečiť, že máme ten najvážnejší záujem, aby kontroly vykonávané inšpekciou boli v maximálnej miere objektívne.

Kedy začne toto nové nariadenie o dreve platiť?

V návrhu zákona je uvedený dátum účinnosti 1. apríl 2018. Veľmi by nám pomohlo, keby tento dátum skutočne vyšiel. Samozrejme, všetko bude závisieť od zaradenia návrhu na rokovania Národnej rady SR, priebehu rokovaní vo výboroch a jeho podpísania.

Ďakujem za rozhovor.

Ján Fillo

Z DOMOVA

ZVOLEN – MESTO LESNÍCTVA

2. februára 2018 sa na Mestskom úrade vo Zvolene konalo pracovné stretnutie organizácií zapojených do Memoranda o spolupráci pri propagácii mesta Zvolen ako Mesta lesníctva. Cieľom stretnutia bolo zhodnotiť doterajšie aktivity projektu a predstaviť štúdiu revitalizácie Parku J. D. Matejovie vo Zvolene. Park má po svojej rekonštrukcii slúžiť ako miesto oddychu a zároveň zážitkového učenia s využitím prvkov lesnej pedagogiky. Primátorka mesta Ing. Lenka Balkovičová ocenila doterajší progres pri príprave projektu revitalizácie a vyslovila presvedčenie, že po jeho realizácii park prispeje k skvalitneniu prostredia nielen obyvateľov okolitého sídliska, ale bude slúžiť ako zóna oddychu pre všetkých občanov mesta. Prítomní zástupcovia organizácií následne predstavili svoje budúce zámery a vyzdvihli potrebu ďalšej spolupráce pri príprave hlavného tohtoročného podujatia Lesníckych dní 2018, ktoré sa budú vo Zvolene konať 20. apríla 2018. PEFC Slovensko je jedným zo signatárov Memoranda o propagácii mesta Zvolen ako mesta lesníctva, ktoré 18. 4. 2016 podpísalo s mestom Zvolen 11 lesníckych organizácií.

Tlačová správa PEFC Slovensko

DEJINY LESNÍCKEHO ŠKOLSTVA V BANSKEJ ŠTIAVNICI

Lesnícke a drevárske múzeum bolo 7. februára dejiskom krstu ďalšej publikácie mimoriadne činorodého autora, lesníckeho historika Viliama Stockmanna. Po Dejinách lesníctva na Slovensku tentoraz venoval svoju pozornosť svojej Alma mater, Strednej lesníckej škole v Banskej Štiavnici. Na 936 stranách encyklopedicky precízne spracoval jej históriu. *„Týmto vydavateľským počinom si dôstojne uctil majestát významnej lesníckej školy, ktorá v budúcom roku oslávi svoju storočnicu“*, povedal na prezentácii publikácie riaditeľ štiavnickej lesníckej školy Ing. Miroslav Ďurovič. Podľa slov autora si príprava diela vyžiadala tisíce hodín mravčej práce pri štúdiu historických materiálov, a to nielen v samotnej Banskej Štiavnici, ale aj v archívoch v Bratislave, v Prahe a najmä v Šoproni. Knihu je možné si zakúpiť v Lesníckom a drevárskom múzeu vo Zvolene. Viac informácií nájdu prípadní záujemcovia na internetovej stránke www.ldmzvolen.sk.

Peter Gogola

BLAŽEJ MOŽUCHA OCENENÝ

V stredu 28. februára boli v budove historickej radnice v Banskej Bystrici odovzdávané Ceny primátora za rok 2017. Z rúk primátora Jána Noska prevzal cenu riaditeľ Mestských lesov Banská Bystrica Ing. Blažej Možucha *„...za príkladnú starostlivosť, zveľaďovanie a rozvoj mestských lesov i lesníctva. V súčasnosti dosahuje výborné výsledky a vďaka nemu sú mestské lesy priekopníkom trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch v rámci Slovenska.“*

Ing. Blažej Možucha bol prvým generálnym riaditeľom štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky po jeho vzniku v roku 1999. Neskôr pôsobil ako poradca generálneho riaditeľa Lasów państwowych v Poľsku. Na súčasnej pozícii pracuje od roku 2007. Vďaka jeho manažérskym schopnostiam sú Mestské lesy Banská Bystrica prosperujúcim podnikom s tímom skvele zohraných zamestnancov. Pod jeho vedením plní firma nielen ekonomické ciele, ale zapája sa aj do hnutia Pro Silva a zároveň poskytuje obyvateľom mesta príležitosť pre oddych a rekreáciu, vďaka budovaniu prímestských rekreačných zón, cyklotrás a náučných chodníkov.

Peter Gogola

INFORMOVANOSŤ VEREJNOSTI JE PRIORITOU

Štátny podnik LESY SR po prvýkrát zverejnil podrobné informácie o plánovaných hospodárskych opatreniach v lesoch v okolí Bratislavy. Verejnosť sa tak má možnosť dozvedieť nielen kde a kedy budú prebiehať práce, ale aj aký je ich účel.

„Ťažbové zásahy budú realizované na základe schváleného Plánu starostlivosti o lesy pre Lesný celok Lesy SR Bratislava s platnosťou na roky 2016-2025 a platných právnych noriem na úseku lesného hospodárstva“ uviedol Martin Knurovský, vedúci Lesnej správy Bratislava. Súčasná štruktúra lesných porastov bola dosiahnutá cieľavedomými úmyselnými zásahmi v priebehu posledných desaťročí. *„Naďalej chceme v tomto formovaní lesných porastov pokračovať. Postupná obnova je naplánovaná jemnejšími zásahmi výhradne v mimovegetačnom období. Pevne veríme, že dokážeme s obyvateľmi Bratislavy nájsť spoločnú cestu a lesy budú aj naďalej slúžiť nielen na oddych, ale poskytnú nám všetko to, čo je pre náš život potrebné“*, dodáva Martin Knurovský.

Termín začatia prác bol stanovený na 22. januára 2018, s predpokladaným ukončením 31. marca 2018. LESY SR zároveň žiadajú verejnosť o zvýšenú opatrnosť v dotknutých lokalitách a pochopenie pre prácu lesníkov.

tlačová správa (krátené)

Autorská autogramiáda – Viliam Stockmann podpisuje svoje nové dielo vedúcej LDM Ľubici Miľanovej. foto: Ing. Marek Vanga

ZO SVETA

DEUTSCHER Waldpreis

V TOMTO ROKU BUDE PRVÝKRÁT UDELENÁ NEMECKÁ CENA LESA

Nemecká cena lesa (Deutscher Waldpreis 2018) bude odovzdávaná v tomto roku po prvý raz. Stane sa tak v Mníchove v júli na medzinárodnom veľtrhu pre lesné hospodárstvo a techniku INTERFORST 2018. Uchádzať sa o toto ocenenie môžu vlastníci lesov, podnikatelia z oblasti lesníctva, lesníci, ktorí majú povesť a vplyv vysoko nad priemerom, ktorí či už ako podnik alebo ako osobnosť, sú v tejto oblasti inšpiráciou. Uchádzať sa môžu s projektmi, ktoré sa vyznačujú inováciou, sociálnym angažovaním alebo pozitívnou prácou a vzťahom s verejnosťou. Ocenenie bude udelené v kategórii Vlastník roka, Podnikateľ roka, Lesník roka.

LESNÍK ROKA

Zviditeľniť udržateľné lesné hospodárstvo

Pred viac ako 300 rokmi, v roku 1713 zaviedol Hans Carl von Carlowitz termín „udržateľnosť". Myšlienka udržateľnosti sa tak skoro dostala do lesného hospodárstva a formovala ho až dodnes. Generácie vlastníkov lesov a lesníkov urobili udržateľnosť princípom svojho hospodárenia. V súčasnej dobe taká ekonomika plne zodpovedá politickému modelu udržateľného rozvoja, ako to bolo prijaté v roku 1992 na summite v Rio de Janeiro. Cena Lesník roka oceňuje ľudí, ktorí sa pozitívne presadzujú v duchu udržateľného lesného hospodárstva. Ocenení budú lesníci, ktorí našli odpovede na každodenne sa vynárajúce otázky, výrazne prispeli k stabilnému, progresívnemu, výnosnému a druhovo bohatému stavu lesov.

Cieľom je oceniť pozitívne výsledky týchto ľudí a zdôrazniť ich celoštátne. Cena má motivovať najmä lesníkov, aby pokračovali v nastúpenej ceste a zviditeľniť ich aktivity ako pozitívny vzor.

Vyhodnocované budú oblasti:

- Pestovanie lesa (predovšetkým zavádzanie lesníckych metód orientovaných na budúcnosť, zloženie drevín špecifických pre danú lokalitu).
- Prírodné a ekonomické lesnícke technológie (tvorba hodnôt, starostlivosť o pôdu a porast.)
- Integrácia ochrany lesov v trvalo udržateľnom lesnom hospodárstve (napr. zachovanie dôležitých biotopov pre lesné druhy).
- Vedenie podniku (kreativita, zmysel pre zodpovednosť, angažovanosť podniku, etablovanie nových obchodných modelov).
- Spolupráca s verejnosťou, účasť miestnych spoločenstiev pri prijímaní lesníckych opatrení.
- Vzdelávanie (príkladná implementácia lesných vzdelávacích aktivít).
- Lesná pedagogika.
- Dobrovoľníctvo (pre lesníkov, ktorí sa vo významnej miere angažovali v oblasti lesov, prírody, poľovníctva, spoločnosti).

PODNIKATEĽ V LESNÍCTVE

Les by sa už bez lesných podnikov nezaobišiel. Hoci majitelia súkromných, komunálnych a štátnych lesov stále vykonávajú veľké množstvo prác, ich veľká časť sa dnes nezaobíde bez služieb, ktoré poskytujú podnikateľské subjekty. Pri mechanizovanej ťažbe dreva je to niekedy až 100 %. So svojimi strojmi ťažia a vozia drevo, sadia a pestujú les, budujú lesné cesty a pod.

Hľadá sa podnikateľ v oblasti lesného hospodárstva s vynikajúcim ohlasom, ktorý môže byť pre ostatných inšpiráciou. Niekto, kto nie je úspešný len ekonomicky, ale zároveň vykonáva príkladnú prácu, je vysoko kompetentný a bezúhonný.

Uchádzať sa môže každý podnikateľský subjekt so sídlom v Nemecku. Môže sa navrhnúť sám, alebo tak môžu urobiť jeho kolegovia, prípadne priatelia. Nezávislá porota potom posúdi žiadosti a nominuje troch kandidátov, z ktorých jeden získa túto cenu.

Porota bude medzi iným posudzovať nasledovné aspekty:

- Má spoločnosť presvedčivý podnikový koncept? V popredí je rozsah činností, technické vybavenie alebo podnikateľské ciele.
- Poskytuje spoločnosť impulz rozvoju lesníckej technológie? (napr. ďalší rozvoj lesníckych strojov a zariadení alebo procesov lesného hospodárstva).
- Je spoločnosť atraktívna ako zamestnávateľ? Možným kritériom sú dlhoročné pracovné vzťahy so zamestnancami.
- Vzdeláva spoločnosť pravidelne svojich zamestnancov?
- Angažuje sa spoločnosť napr. v združení podnikateľov v oblasti lesného hospodárstva alebo v politike, čím by mohla pomôcť zlepšovať hospodárske podmienky v tomto sektore?

VLASTNÍK ROKA

Ak si myslíte, že obhospodarujete les takým spôsobom, že môžete byť pozitívnym vzorom pre ostatných, máte špeciálny podnikateľský zámer, alebo niekoho takého poznáte, navrhnite ho ako kandidáta na cenu Vlastník roka.

Porota bude hodnotiť nominovaných uchádzačov podľa nasledujúcich kritérií:

- Pestovanie lesa: podľa akých zásad alebo princípov obhospodarujete váš les?
- Využitie: Aké sortimenty, alebo iné zdroje, ktoré poskytuje váš les, využívate? Ako a do akej miery beriete ohľad na udržanie týchto zdrojov z dlhodobého hľadiska?
- Ochrana prírody a starostlivosť o krajinu: Čo robíte pre zachovanie dôležitých biotopov, príp. lesných druhov?
- Manažment: Využívate alternatívne zdroje príjmov? Máte zaujímavé alebo kreatívne aktivity, ktoré by mohli byť príkladom pre iných vlastníkov lesov?

Podľa webového portálu forstpraxis.de preložila Barbora Albrechtová

100. výročie vzniku Československej republiky

(3. časť – Bezprecedentný krok maďarského Ministerstva pôdohospodárstva)

Zmeny politického systému krajiny a už tobôž v lesnom hospodárstve by nikto v Uhorsku nepredpokladal. Ako vždy, aj teraz bola situácia v Čechách radikálne odlišná od situácie na Slovensku. Karty však zamiešalo neúspešné vojenské ťaženie Rakúsko – Uhorska, ktoré napokon dospelo do fatálneho konca. O porazenom vždy rozhoduje víťaz, v tomto prípade víťazné mocnosti, ktoré prisúdili monarchii koniec, ktorý všetci už poznáme. Než k tomu došlo, pripomeňme si predvojnovú situáciu v uhorských lesoch:

Predvojnová organizácia Uhorských Kráľovských lesov – z roku 1905 zahrňovala na Slovensku nasledovnú štruktúru:

- Uhorské Kráľovské lesy, Lesné riaditeľstvo v Banskej Bystrici: Lesné správy Brezno, Staré Hory, Štiavnička, Svätý Ondrej, Badín, Zvolen, Slovenská Ľupča, Krám, Hronec, Dobroč, Beňuš, Jasenie, Predajná, Bacúch, Sihla, Michalová, Lučatín.
- Uhorský Kráľovský hlavný lesný úrad v Liptovskom Hrádku: Lesné správy Osada, Čierny Váh, Východná, Ľubochňa, Malužiná, Ružomberok, Svarín, Teplička, Veľká.
- Uhorský Kráľovský lesný úrad v Žarnovici: Lesné správy Jalná, Brod, Voznica, Hliník, Kremnica, Banská Štiavnica, Piarg.
- Uhorský Kráľovský lesný úrad v Solivare: Lesné správy Zlatá Idka, Kecerovské Pekľany, Smolník, Kokošovce, neskôr aj Zborov.

Štruktúra lesníctva na Ministerstve pôdohospodárstva v roku 1910, pod ktoré patrilo lesníctvo, malo dve hlavné správy (odbory):

Hlavná lesná správa I. A:

Vedúcim hlavnej správy I. A bol Ing. Alexander Horváth, ministerský radca a podliehalo mu:

- oddelenie 1 – Dohľad nad lesmi (lesné inšpektoráty) vedúci Gabriel Lászlóffy, hlavný lesný radca
- oddelenie 2 – Lesné hospodárske plány, lesný výskum, štatistika, vedúci Karol Nagy, hlavný lesný radca
- oddelenie 3 – Personálne veci štátnych lesných zamestnancov, lesnícke školstvo, štátne lesnícke skúšky, vedúci Július Arató, lesný radca
- oddelenie 4 – Štátne spravovanie lesov, štátne lesné škôlky, vedúci Koloman Péch, hlavný lesný radca

Hlavná lesná správa I. B:

Vedúcim hlavnej správy I. B bol Ing. Július Tomcsányi, ministerský radca a podliehalo mu:

- oddelenie 1 – Uhorské štátne (erárne) lesy, právo a obchod, vedúci Karol Téglas, hlavný lesný radca
- oddelenie 2 – Štátne lesy – komasácia, patronáty, vedľajšie úžitky z lesa, vedúci Albert Leviczky, hlavný lesný radca
- oddelenie 3 – Chorvátsko – Slavónske štátne lesy (komplexná agenda), vedúci Vincent Nagy, lesný riaditeľ
- oddelenie 4 – Zariaďovanie lesov a stavby v erárnych lesoch, lesnícke výstavy, vedúci Ján Földi, hlavný lesný radca

Okrem hlavných lesných správ bolo na ministerstve pri účtovníctve samostatné účtovné oddelenie pre lesníctvo, vedúcim bol Elek Nagy, hlavný lesný účtovný radca.

Uvedení lesníci predstavovali špičky vtedajšieho uhorského lesníctva, zanechali po sebe svedectvo svojej lesníckej doby v podobe písomností, publikácií a iných odborných materiálov.

Ešte pred koncom vojny sa udiala v lesníctve významná udalosť:

Nová budova Riaditeľstva štátnych lesov a majetkov v Banskej Bystrici sa stáva skutočnosťou. V rokoch 1913 – 1916 banskobystrická stavebná firma Hugyecz a Rosenauer stavala novú budova Riaditeľstva štátnych lesov a majetkov v Banskej Bystrici, na mieste asanovanej budovy pôvodného Kammerfofu, neskôr Uhorského Kráľovského lesného riaditeľstva na bystrickom námestí. Stavbu viedol známy lesník Ing. Juraj Martinka, podľa projektu Júliusa Waldera (Ing. Martinka bol neskôr v období rokov 1921–1930 riaditeľom Štátnych lesov a statkov v Liptovskom Hrádku). Táto budova mala neskôr pohnutý osud, keď ju museli štátne lesy na niekoľko rokov uvoľniť v prospech administratívy Krajského výboru Komunistickej strany Slovenska, ktorá z budovy dala odstrániť

Ing. Opletal – prvý riaditeľ štátnych lesov v Banskej Bystrici.

všetky sakrálne a historické symboly. Neskôr sa stala opäť sídlom lesného riaditeľstva. V súčasnosti je sídlom Lesov SR, š. p. Banská Bystrica. Budova je právom zapísaná do zoznamu významných lesníckych miest na Slovensku.

Nasledovné udalosti patria na koniec éry Rakúsko – Uhorska. V podstate išlo o zaujímavú legislatívnu realitu: maďarská vládna moc sa po politickom prevrate r. 1918 snažila zabezpečiť si u štátnych pracovníkov vernosť Uhorsku. Ako je známe, Uhorská Kráľovská (aj lesnícka) štátna služba vznikom Československej republiky nezanikla hneď, ale plynule pokračovala v činnosti po celý zvyšok roku 1918. Pripomeňme si, že územie Slovenska, najmä južného, začali obsadzovať československé vojská, za podpory francúzskych a talianskych vojsk až počiatkom roku 1919.

Len takto mohla vzniknúť legislatívna anomália, že uhorské Ministerstvo pôdohospodárstva ešte 31.12.1918 vydalo nariadenie č. 876/1918 s výnosom o povýšení mnohých vedúcich lesníkov v štátnej lesnej správe na Slovensku do vyššej hodnosti. Určite to bol diplomatický krok ministerstva, ktorým si chcelo udržať vernosť svojich vedúcich pracovníkov v Uhorsku, vtedy už Maďarsku.

Národnostná mapa ČSR z roku 1921.

Pokiaľ máme k dispozícii archívne údaje, toto povýšenie sa dotklo nasledovných vedúcich pracovníkov štátnej lesnej správy na Slovensku:

Titul ministerského radcu uvedeným nariadením dostali:

- Karvaš Emil, Ing., prednosta Štátneho lesného úradu v Banskej Bystrici
- Lauko Alexander, Ing., štátny lesný inšpektor na Lesnom úrade v Banskej Bystrici

Titul vrchného lesného radcu uvedeným nariadením dostali:

- Czimra Jozef, Ing., štátny lesný inšpektor na Lesnom úrade v Košiciach
- Kolossy Vojtech, Ing., titulárny vrchný lesný radca, lesný inšpektor štátnej lesnej služby Lesného úradu v Bratislave,
- Szántó Michal, Ing., titulárny vrchný radca Štátneho lesného úradu v Prešove

Titul lesného radcu uvedeným nariadením dostali:

- Asbáth Štefan, Ing., vedúci Štátnej okresnej lesnej správy v Ľubietovej
- Benčík Matej, Ing., prednosta Štátnej okresnej lesnej správy v Levoči
- Brúder Július, Ing., prednosta Štátnej okresnej lesnej správy v Prešove
- Léber Juraj, Ing., prednosta lesného oddelenia Okresného úradu v Lučenci
- Lehrmann Albert, Ing., lesný inšpektor Štátneho lesného úradu v Banskej Bystrici
- Móré Ladislav, Ing., prednosta Štátnej okresnej lesnej správy v Piešťanoch
- Niederland Rudolf, Ing., referent na Zemedelskom referáte Ministerstva s plnou mocou pre správu Slovenska v Bratislave
- Schauer Július, Ing., prednosta Štátnej okresnej lesnej správy v Žiline
- Vagács Alexander, Ing., prednosta lesného oddelenia Okresnej lesnej správy v Piešťanoch
- Vény Ján, Ing., prednosta Okresnej lesnej správy v Spišskej Starej Vsi
- Wesschy Alois, Ing., prednosta Štátneho lesného úradu v Nitre
- Wetschl Rudolf, Ing., lesný inšpektor Štátneho lesného úradu v Turčianskom Svätom Martine.

Tento krok, akokoľvek legislatívne neúnosný, nanajvýš diskutabilný, napodiv československé úrady mlčky prijali, čoho sú dôkazom ďalšie archívne listy a materiály, kde sa uvedení lesníci nielen podpisujú udelenou hodnosťou, ale aj v opačnej väzbe ich takto titulujú československé orgány. Treba však dodať, že len tí lesníci Uhorskej štátnej lesnej služby pokračovali vo svojom úrade, ktorí podpísali vernosť Československej republike. Malo to teda dvojitý zmysel: maďarská strana hodnosti udelila v nádeji, že odmenení ostanú verní Maďarsku, československá strana tento legislatívny nezmysel prijala v rovnakej nádeji, že ak bude odmenených tolerovať, budú verní novej republike. S troškou nadhľadu to môžeme považovať za prvú korupciu v lesníctve v novej Československej republike.

Novovzniknutá Československá republika nebola schopná na Slovensku postaviť do štátnych úradov Slovákov. Z časti preto na lesných úradoch a ďalších lesníckych štátnych inštitúciách zostali pôvodní uhorskí lesníci, ktorí podpísali vernosť novej Československej republike. Na druhej strane tí úradníci, ktorí odmietli nové politické pomery, boli nahradení novou českou elitou, ktorá veľmi početne vyplnila toto slovenské vákuum.

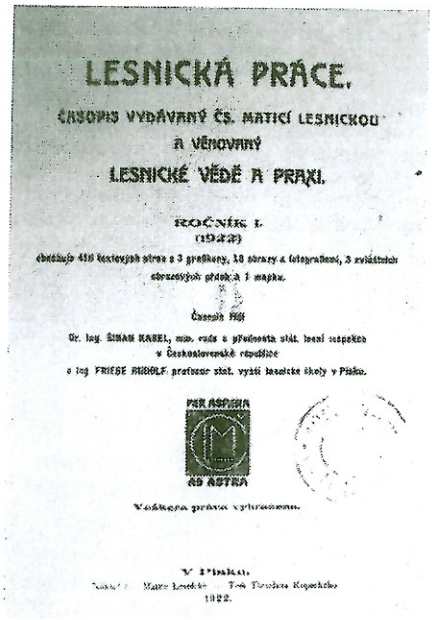

Lesnická práce z roku 1922 – vychádza dodnes

Háj – ústredný časopis pre lesníctvo a poľovníctvo (1918)

Spomenutý prípad je naozaj zaujímavou legislatívnou udalosťou a neobyčajné diplomatické pour de faux, s ktorou sa však už nikto viac nezoberal.

Ing. Viliam Stockmann, CSc.